

ELŐTERJESZTÉS

Tatabányai Többcéltű Kistérségi Társulási Tanács 2022. szeptemberi ülésére

Tárgy: Tájékoztatás a Kölyök Kft. - Tatabányai Járási Egyesített Szociális Intézményeket érintő - rendkívüli áremelés kéréséről

Előterjesztő: Szücsné Posztovics Ilona
elnök

Előkészítő: Nochtáné Sulyok Mariann
gazdálkodási irodavezető

2022.

..... Előkészítő Iroda Gazdálkodási Iroda Aljegyző / Jogi Iroda Jegyző
---------------------------	-----------------------------	--------------------------------	-----------------

Tisztelt Társulási Tanács!

Tájékoztatom a Társulási Tanácsot, hogy Tatabányai Járási Egyesített Szociális Intézményeket (továbbiakban: TJ ESZI) érintően a Kölyök Kft. étkeztetési szolgáltatói ár vonatkozásában 2022. május 15-től 15 %-os rendkívüli áremelési kérelmet nyújtott be.

A megkeresésben a Kft jelezte, hogy az utóbbi hónapokban az élelmiszerárak, valamint az energia költségek drasztikus növekedése hamarosan a szolgáltatás ellehetetlenüléséhez vezethetnek. Kérelméhez csatolta a Közétkeztetők, Élelmezésvezetők Országos Szövetsége Pogácsás Tibor önkormányzati államtitkárnak címzett levelét, melyben a szakmai szervezet számításai szerint a szektor költségnövekedését 30 %-ra becsüli. (A kérelem az előterjesztés 1. sz. melléklete.)

A Kölyök Kft. közbeszerzési eljárás keretében pályázott a TJ ESZI étkeztetési feladatainak ellátására Tatabánya, Szárliget, Vérteszőlős és Héreg települések vonatkozásában.

2022. január 01. napján lépett hatályba a szerződés, tehát a közbeszerzésre pályázónak teljes mértékben tisztában kellett lenni az árkalkuláció során, hogy az árak csak emelkedni fognak, hiszen ez volt a tendencia.

A szerződés az alábbi rendelkezést tartalmazza:

„A vállalkozási díj összegű fix átalányár. A díj a szerződés teljes időtartama alatt fix, a jelen szerződésben meghatározott díjnál magasabb nem lehet. Ez alól kivételt képez a Kbt. 141. §-nak megfelelő szerződésmódosítás és az alábbiakban meghatározott díjemelési jogosultság:

Felek megállapodnak abban, hogy a szolgáltatási díj alkotóelemei közül a nyersanyagra, rezsiköltségekre, illetve a helyiségek bérbeadási díjára vonatkozó költség minden év február elsejével (első alkalommal 2023. február elsejével) a KSH által hivatalosan kibocsátott, a mindenkori tárgyévvel megelőző naptári évre vonatkozó szakági inflációs ráta mértékét figyelembe véve hozott önkormányzati határozatban rögzített mértékig emelkedhet.

A szolgáltatási díj inflációt követő emelésére évente egy alkalommal, minden év február 1-jétől kerülhet sor Tatabánya Megyei Jogú Város Közgyűlésének az étkezési nyersanyag- és rezsiköltségeket, valamint a helyiségek bérbeadási díját megállapító rendeletében meghatározott mértékben azzal, hogy díjemelésre Vállalkozó legkorábban a 2023-as naptári évben jogosult.

Ajánlatkérő ezzel összefüggésben utal a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjára, amely értelmében a fenti előírást olyan előírásnak tekinti, amely minden ajánlattevő számára előre

megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának pontos feltételeit és tartalmát.”

Tehát a szerződés szerint jelenleg nincs lehetőség áremelésre, ez a szolgáltató kockázata!

A leírt indokok miatt a Kölyök Kft. kérelme elutasításra kerül.

Kérem Tisztelt Társulási Tanácsot a tájékoztató tudomásul vételére.

Tatabánya, 2022. szeptember 16.

Szücsné Posztovics Ilona
elnök

HATÁROZATI JAVASLAT

**A Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanácsa
...../2022.(.....) társulási határozata**

**Tájékoztatás a Kölyök Kft. - Tatabányai Járási Egyesített Szociális Intézményeket
érintő - rendkívüli áremelés kéréséről**

Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanácsa 2022. évre vonatkozóan nem fogadja el a Kölyök Kft. - Tatabányai Járási Egyesített Szociális Intézményeket érintő - rendkívüli áremelés kérését.

Határidő: azonnal

Felelős: Szücsné Posztovics Ilona elnök

2022 MAJ 06

Sorsz.: 09032

Tatabánya Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Szücsné Posztovics Ilona Polgármester Asszony részére

Kölyök Kft.
2800 Tatabánya, Gál I. ltp. 223.

1075351

Tárgy: rendkívüli áremelés kérése a TJ ESZI esetében

Tisztelt Polgármester Asszony!

Mint Ön előtt is bizonyára ismert az utóbbi hónapokban drámai módon nőnek az élelmiszerárak (50-80 % emelkedés). A közétkeztetésben levő tartalékok elfogytak, az emelkedő minimálbérek (+ 20 %), illetve a drasztikusan emelkedő energia költségek (3-5-szörös növekedés) a szolgáltatás ellehetetlenüléséhez vezetnek hamarosan. **A Közétkeztetők, Élelmezésvezetők Országos Szövetsége, mint szakmai szervezet számításai szerint a szektor költségnövekedése átlagosan 30,5 %.** Néhány példa az utóbbi időszak áremelkedéseiből:

	2022.03.01- 2022.03.06	2022.03.07- 2022.03.12	2022.03.14- 2022.03.19	2022.03.21- 2022.03.26	ár- emelkedés mértéke %- ban
csirkemell filé	1499	1699	1749	1999	33,36
sertéscomb	999	1349	1449	1549	55,06
sertés lapocka	999	1299	1399	1499	50,05

	2022.03.10	2022.03.24	2022.05.02	ár- emelkedés mértéke %- ban
tojás	35	41,5	47,5	35,71

	2021.12.15	2022.02.15	2022.04.01	ár- emelkedés mértéke %- ban
búza finomliszt	110	139	169	53,64
telj. kiőrl. búzaliszt	117	146	176	50,43

Tatabánya Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Intézménygazdálkodási Iroda	
Megjuttatás időpontja:	Előnyeltes:
2022 MAJ 09	2.5.E
Megjegyzés:	Előnyeltes:
INT/142-1/2022.	

pékáru	2022. április	2022. május	ár- emelkedés mértéke %-ban
félbarna forma kenyér 1 kg	190	420	121,05
teljes kiőrlésű vekni 1 kg	205	580	182,93
vizes zsemle 0,054 kg	13	23	76,92
teljes kiőrlésű zsemle 0,05 kg	17	30	76,47
tejes kifli 0,05 kg	15	23	53,33
teljes kiőrlésű kifli 0,05 kg	17	33	94,12

Társaságunk mindent megtett, hogy a jogszabályi lehetőségek keretein belül csökkentse a költségnövekedés mértékét. Az eddigi drasztikus nyersanyag-áremelkedést saját forrásból finanszíroztuk, azonban ezt tovább már nem tudjuk megtenni. A szolgáltatást csak egy rendkívüli áremelés végrehajtásával tudjuk fenntartani.

Kérem, hogy 2022. május 15-től egy rendkívüli 15 %-os díjemelést jóváhagyni szíveskedjenek, ellenkező esetben nem tudjuk a szolgáltatást biztosítani.

A kért díjmelés a szolgáltatás jelenlegi árszínvonalon történő fenntartásához minimálisan szükséges mértéket jelenti, sajnos nem kizárható, hogy a közel jövőben újabb áremelésre kényszerülünk, amennyiben az infláció a jelenlegihez hasonló ütemben nő a továbbiakban is.

Tatabánya, 2022. május 6.

Tisztelettel:

KÖLYÖK KFT.
2800 Tatabánya, Gál Itp. 223.
Szle.sz.: 11102900-11194628-01000003
Adószám: 11194628-2-11

Kovács Krisztián
ügyvezető
Kölyök Kft.

Melléklet:

a Közétkeztetők, Élelmézésvezetők Országos Szövetsége Pogácsás Tibor önkormányzati államtitkár úrnak írt újabb levele a közétkeztetés finanszírozásáról

Belügyminisztérium

1051 Budapest, József Attila utca 2-4.

Pogácsás Tibor

önkormányzati államtitkár

ugyfelszolgalat@bm.gov.hu

Tárgy: KÖZSZÖV megkeresés – rendkívüli gazdasági folyamatok, élelmiszer árak emelkedése

Tisztelt Államtitkár Úr!

A Közétkeztetők, Élelmészvezetők Országos Szövetsége képviseletében 2021. év végén kerestük meg levelünkkel, melyben tájékoztattuk a közétkeztetési szakmai infláció lényeges emelkedéséről.

Megkeresésünkre Államtitkár Úr válaszában arról tájékoztatót, hogy „Amennyiben a nyersanyagköltségek országos szinten is növekednek, úgy értelemszerűen az üzemeltetési támogatás meghatározásakor erre figyelemmel az egy adagra jutó elismerhető kiadások is emelkedni fognak, így ebben az esetben a rendelkezésre álló előirányzat erejéig a támogatási összeg is emelhető. Szükséges esetben a IX. Helyi önkormányzat támogatásai fejezetén belüli előirányzat-átcsoportosítással további források is bevonhatók.”

Államtitkár úr válasza kitért arra is, hogy az energiaár emelkedéseket a Kormány nyomköveti és vizsgálja a beavatkozási lehetőségeket.

A közétkeztetési piacon és a gazdasági környezetben a pandémiával kezdődően és azóta folyamatosan jelentős változások zajlanak. Az elmúlt időszakban világszerte komoly nehézségeket, piaci anomáliákat okozott a kedvezőtlen időjárás, az állategészségügyi járványok, valamint a világméretű koronavírus-járvány. Ezen felül a világméretű logisztikai problémák számos termék árát drágították, a világpolitika pedig az energiaárakat küldte soha nem látott magasságokba. Az orosz-ukrán háború kirobbanását követően azonban már **élelmiszergazdasági krízisről** beszélhetünk, amely sajnos Magyarországot is fenyegeti.

A változások eltérő mértékben, ugyanakkor egyaránt érintik azon piacokat, ahol a feladatellátó közbeszerzési eljárás keretei közt a teljes közétkeztetési feladatok ellátására vállalkozást bízott meg, illetve azon eseteket is, amikor élelmiszer nyersanyag kerül beszerzésre közbeszerzéssel. Tehát a teljes közétkeztetési szektor érintett a gazdasági nehézségekben.

2021. októberben kiadott prognózisunk szerint 2022. évre 17,6%-os költségnövekedéssel számoltunk, az akkor látható élelmiszerárak, a bérköltségek, valamint a rezsiköltségek változása alapján:

Költségnem	Emelkedés várható mértéke 2022.			Súlya a működésben	Súlyozott hatása		
	min	max	átlag		mimimum	maximum	átlag
élelmiszer	10%	14%	12%	45%	4,5%	6,3%	5,4%
munkabérek	12%	17%	15%	40%	4,8%	6,8%	5,8%
Érzsébet Egyetem költségei	39%	45%	42%	15%	5,9%	6,8%	6,4%
				100%	15,2%	19,9%	17,6%

1.sz. táblázat – 2022. évi költségprognózis – 2021. októberi adatok alapján

Már ekkor érzékelhető volt, hogy a 2022. évi költségvetésben előirányzott finanszírozás korántsem fedezi a 2021. évi támogatáshoz viszonyított költségnövekedést.

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény szerint a települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása **87,025 Mrd Forint volt.**

Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény szerint a települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása **87,231 Mrd Forint.**

A 2021., valamint 2022. év támogatási összegének arányából látható volt, hogy a 2022. évre tervezett támogatás reálértéken közel sem fedezi a felmerülő költségnövekedést. Azaz a **nominális normatíva változás +0,22%, szemben a költségek 2021. év végén prognosztizált 17,6%-os növekedésével!** Figyelembe véve a forrásbővülést és a várható KSH árindexet is, egyértelműen a finanszírozás reálsökkenése valósul meg, melyet a gazdaság és a piaci szereplők nehezen tudnak elfogadni és nem rendelkeznek a mostani szabályozók közepette megfelelő kompenzálásra alkalmas tartalékkal.

Mára azonban, figyelembe véve az elmúlt hetek világpolitikai eseményeit, a szektor gazdasági problémája tovább mélyült és súlyosbodott.

Az orosz-ukrán háború a magyar élelmiszeripari piacra közvetlenül is hat (napraforgó étolaj tekintetében Ukrajna Európa egyik legnagyobb exportőre, így már most jelentős áremelkedések és ellátási gondok jelentkeznek az étolajpiacon). Közvetett hatását tekintve pedig egyelőre beláthatatlan módon tovább növelheti az élelmiszerárakat. Az elhúzódó konfliktus nemcsak a helyi élelmiszertermelést, hanem a globális kereskedelmet is negatívan érinti a kieső kínálat miatt, és világszerte növeli az élelmiszerárakat, melynek hatásai már most érzékelhetők a beszerzési árak és a termékek elérhetőségének vonatkozásában. Ukrajna nem csak a világ vezető napraforgóolaj-exportőre, hanem a búza, az árpa, a repce és a kukorica esetében is a világ öt legnagyobb exportőre között van.

Az élelmiszerárak meredek emelkedése már most érzékelhető, a drágulás mindannyiunk életére generációk óta nem érzékelt hatást gyakorol. Drágulnak az inputanyagok is, a műtrágya ára már most háromszorosa a tavalyinak, mivel a magas földgáz árak miatt nem, vagy csak kiugróan magas áron gyártanak műtrágyát. Az energiaköltségek drasztikus emelkedése a gabonaszárítók üzemeltetése mellett a növényházak fűtését is megdrágítja, ami kihat a termelésre és az árakra is. Az alábbi táblázatban összefoglaltuk, hogy az élelmiszerpiacon milyen változás következett be az elmúlt egy év során, illetve ezen belül az elmúlt néhány hónapban:

Termékcsoport	Áremelkedés	Áremelkedés	Összesített áremelkedés
	2021.01. hó – 2022.01. hó között	2022.01. hó – 2022.04. hó között	
sertéshús	2-4 %	70-80 %	75-85%
csirkehús	50%	15-20%	55-60%
szárazáru	30%	15-20 %	50-55%
Tejtermék	28%	10%	40%
Pékárú	25%	15%	43%
Zöldség, gyümölcs	15%	10%	26%
Húskészítmény	2%	50%	53%
Fagyasztott termékek	11%	6%	18%
Tojás	20%	15%	40%

Az üzemanyagok ára a kormányzati ármaximalizálás lehetséges feloldása után - figyelembe véve a környező országok jelenlegi üzemanyagárait - közel duplája is lehet a jelenlegi hatósági árhoz képest, ami további áremelkedést generál a szolgáltatási szektorban, élelmiszerekben.

Tagjaink (közétkeztető konyhák vezetői) jelzése szerint az élelmiszerbeszállítók áttértek a rövidebb határidejű árképzésre. Ezzel párhuzamosan egyes termékek (pl.: baromfi, étolaj, stb.) nem, vagy csak korlátozott mennyiségben érhetők el a piacon. **A piaci szereplők előrejelzése szerint fel kell készülni számos alapanyag hiányára.**

A 2021. októberi prognózisunkat módosítva az elmúlt hónapokban bekövetkezett, drasztikus élelmiszerár növekedéssel, immáron a szektor költségnövekedését **30%-ra becsüljük:**

Költségnem	Emelkedés várható mértéke 2022.			Súlya a működésben	Súlyozott hatása		
	min	max	átlag		mimimum	maximum	átlag
élelmiszer	35%	40%	38%	45%	15,8%	18,0%	16,9%
munkabérek	16%	18%	17%	40%	6,4%	7,2%	6,8%
Értékesítési és egyéb költségek	39%	52%	46%	15%	5,9%	7,8%	6,9%
				100%	28,1%	33,0%	30,5%

2.sz. táblázat – 2022. évi költségprognózis – 2022. márciusi adatok alapján

Számításaink alapján hozzávetőlegesen **26 Mrd Ft költségvetés kiegészítés szükséges a települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatására, amennyiben a 2021. évi szolgáltatási szintet fenn kívánjuk tartani.** Emellett azonban továbbra is várható, hogy egyes élelmiszerek beszerzése korlátozott, vagy lehetetlen lesz, ami az eddigi gyakorlathoz, évtizedekhez képest szokatlan, nem ismert, rutinból egyáltalán nem kezelhető helyzet és feladat elé állítja a szektorban dolgozókat. Mindez kapkodáshoz, pánikhoz, elégedetlenségeknek alapot adó helyzetekhez és pályaelhagyáshoz is vezethet. Emiatt fel kellene készülnünk a Kormányzattal közösen az ilyen helyzetek kezelésére.

A közétkeztetés költségeinek fedezetére és a szolgáltatási szint fenntartása érdekében elengedhetetlen a költségnövekmény finanszírozásban történő érvényesítése, valamint a közbeszerzés keretei közt végzett szolgáltatások, élelmiszer szállítás esetében rendkívüli áremelésben történő érvényesítése a Kbt. 141.§ (4) bekezdésére hivatkozva.

Hangsúlyozzuk, hogy a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött vállalkozási, illetve szállítási szerződésekben szabályozott, jellemzően egy éves ártartási ciklussal és KSH szerinti indexálással kalkuláló áremelések ezeket a változásokat nem tudják lekövetni, illetve komoly korlátot képez az önkormányzatok díjemelési önkorlátozása is.

Fentiekből következik, hogy immáron **mielőbbi beavatkozásra van szükség** az érdekelt felek, döntéshozók részéről:

- A jelenlegi finanszírozási háttér sem szerkezetében, sem összecsúszásában nem biztosítja teljes mértékben a támogatott közétkeztetést. Az önkormányzatok által biztosított nyersanyagértéket alapul véve a tavalyi árakhoz képest mára **legalább 35%-kal kevesebb juthat a fogyasztók tányérjára és/vagy minőségcsökkenést tapasztalhatnak**. A nyersanyagnorma általános (minden önkormányzatra és közétkeztetési feladatot ellátó, közvetlenül állami finanszírozású gazdálkodó szervezetre egyidejűleg kiterjesztett) 35-40%-os mértékű növelése - és ennek központi finanszírozása - legalább a drasztikusan növekvő élelmiszerárak lekötését eredményezné, amely már levegőhöz juttatná a közétkeztetést.

[Fontosnak látjuk megjegyezni, hogy a nyersanyagnorma fent leírt mértékben való növelése nem foglalja magában a 676/2020. (XII.28.) Korm. rendelet elvárásait, melynek felmenő rendszerben (2021.09.01-jét követően, közétkeztetési szolgáltatás ellátására kiírt közbeszerzési pályázatok) történő érvényesítésével, valamint ki nem szervezett szolgáltatási területekre való kiterjesztésével további 15%-os alapanyag költségnövekedés prognosztizálható.]

- Amennyiben az egyes **élelmiszerek** esetében tapasztalható **ellátási gondok** állandósulnak, meg kell fontolni a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló **37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet egyes követelményeinek átmeneti felfüggesztését**. Ez a kérdés abban az esetben is fennáll, ha nem jut elegendő finanszírozás a közétkeztetésbe.
- A települési önkormányzatok jellemzően a nyersanyagnorma szükségszerű mértékű emelését önerőből már nem tudják kigazdálkodni. Lehetőségként merül fel a **gyermekétkeztetés Általános Forgalmi Adójának 27%-ról 5%-ra való csökkentése**, melynek kapcsán a feladatellátók (jellemzően települési önkormányzatok) oly módon tudnak többletbevételre szert tenni a szülői befizetésekből (és azt az élelmiszer nyersanyag beszerzésére, szolgáltatás megrendelésére fordítani), hogy az a családok pénztárcáját nem terheli. A gyermekétkeztetés szociális jellege egyértelmű, a jövőben vélhetően még inkább hangsúlyossá válik. Ezzel párhuzamosan analógia áll fenn az alapvető élelmiszerek 5%-os Általános Forgalmi Adó tartalmával, ennél fogva egyértelműen indokolt a gyermekétkeztetés Általános Forgalmi Adójának 5%-ra való csökkentése.

Tisztelt Államtitkár Úr!

A közétkeztetési szektorral szemben támasztott követelmények (pl.: Nébih-minősítés, táplálkozás-egészségügyi rendelet, amelyre épülve 2022. januártól megkezdődik a táplálkozás-egészségügyi minősítés, helyi termékek felhasználása, stb.) az elmúlt években folyamatosan növekedtek. **A szektor a legnehezebb időszakokban (lásd: pandémia) is helytállt és zökkenőmentesen biztosította az ellátást, mára azonban az ellehetetlenülés fenyegeti.**

A szektor, és az étkezési kultúra fejlesztése a KÖZSZÖV elsődleges céljai közt szerepel, így az elvárásokkal a legtöbb esetben képesek vagyunk azonosulni, támogatjuk azokat. Ezzel párhuzamosan az elmúlt évek jellemzője a reálértéken csökkenő finanszírozás, amely mostanra eddig nem látott mértéket ért el. Időben nehezen megjósolható következmény, hogy a növekvő elvárások és csökkenő finanszírozás terhe alatt mikor roppan össze a közétkeztetés.

Egy esetleges negatív forgatókönyv szerint bekövetkező tartós gazdasági válság begyűrzése azt a szociálisan rászoruló társadalmi réteget fenyegetheti leginkább, amely jelenleg is közétkeztetési ellátotti körbe tartozik. Az elkövetkező időszakban az ellátotti kör a további kiszélesedésével számolunk, éppen ezért **most kiemelten fontos a közétkeztetési szektor megerősített támogatása, ezáltal a közvetett segítségnyújtás a rászoruló családok, gyermekek és a teljes szociális szféra számára.**

Kérem, szíveskedjen közbenjárni annak érdekében, hogy Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényben legalább a jelen tudásunk szerint várható költségnövekedés kerüljön érvényesítésre a települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatására.

Amennyiben ennek elősegítésében - de a közétkeztetés kapcsán bármely témában - közre tudunk működni, a KÖZSZÖV elnöksége szívesen áll rendelkezésére.

Tájékoztatom, hogy a kialakult gazdasági helyzet súlyosságára való tekintettel jelen levelet egyidejűleg, azonos tartalommal küldjük meg:

- a Miniszterelnöki Kabinetiroda kormányzati államtitkára,
- a Pénzügyminisztérium államháztartásért felelős államtitkára,
- a Pénzügyminisztérium költségvetésért felelős helyettes államtitkára,
- az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyért felelős államtitkára,
- a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkár,
- az Agrárminisztérium élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkára,
- a Családokért felelős tárca nélküli miniszter családokért felelős parlamenti államtitkára,
- a Megyei Jogú Városok Szövetsége,
- a Magyar Önkormányzatok Szövetsége,
- a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

részére.

Budapest, 2022. április 11.

Tisztelettel:

Zoltai Anna
elnök

